

AZ APODOSZ ALAPÍTVÁNY MŰKÖDTETTE

ÉRTÉKMEGŐRZŐ STÚDIÓ

2012. ÉVI SZAKMAI BESZÁMOLÓJA

- **nemzetközi együttműködések**

EQUINOXE PROJEKT

Stúdióink 2012-ben indult kétéves, az Európai Bizottság 2011. évi pályázati döntése értelmében 200000€ összeggel támogatott francia, magyar, mexikói szlovák művészeti-kulturális együttműködése, az Equinoxe első évében

- **projekt előkészítő rezidencián (2012.03.05-19. Oaxaca, MX, magyar résztvevő: Szűcs Réka projektvezető)**
- **koreográfiai rezidencián (2014.06.02-07.17. Riom-es-Montagnes, FR, magyar résztvevő: Bakó Tamás, koreográfus)**
- **vizuális rezidencián (2012.11.05-08. Budapest, HU, magyar résztvevő: Bakó Tamás, koreográfus, Szűcs Réka projektvezető, rezidens magyar (4 fő) francia (1 fő) és mexikói (3 fő) táncművészek, rezidens magyar vizuális művészek (4 fő), rezidens magyar urbanista (2 fő)**
- **szcenikai rezidencián (2012.11.09-22. Bátovce, SK, magyar résztvevő: Bakó Tamás, koreográfus)**

vettünk részt, illetve a magyar rezidenciát teljes egészében mi gondoztuk. A zárt kutatói műhely helyszínéül a *Kontakt Budapest Táncstúdió* szolgált. *Lipka Péternek*, a Stúdió vezetőjének ezúton is köszönetet mondunk.

A 2012. évi magyar munkabemutatónak az *Átrium Film-Színház* adott otthont. Külön köszönet jár *Németh Fruzsínának* és a **technikai stábnak**, akik maximálisan a szívükön viselték a projekt sorsát.

Nem győzzük hangsúlyozni, hogy a fenti, már megvalósult és a 2013-ra előirányzott események magyar részvétele egyelőre magyar állami támogatás nélkül fut:

az **NKA Kulturális Fesztiválok Kollégiuma** valamely azóta sem ismert hiba vagy tévedés folytán **nulla forint támogatást ítélt meg a külön uniós projektek résztvevői számára kiírt 2012-es pályázatán** intézményünknek, ezzel alapjaiban téve kétségessé és embert próbálóan nehezé kétéves szakmai munkánkat.

Az így keletkezett **15000€ hiányt** részben más pályázati forrásokból (Magyar Művészeti Akadémia 1500000HUF), részben a magyar részvétel, munkaforma átdolgozása, kényszerű csökkentése révén igyekeztünk, igyekszünk kompenzálni.

BESITES Kafka-kutatói rezidencia

A korábban „Equinox-táncsorozat” munkacímmel pályáztatott „BESITES” a 2011. decemberben indult kétéves francia, magyar, mexikói, szlovák kulturális együttműködésünk magyarországi társprojektje.

Koncepciója, hogy az anyaprojekt, az „ÉQUINOXE” inspirációs origójából, azaz Franz Kafka „idegenség-szótárából” kiindulva kutatói műhelyformában vizsgálja ennek az idegenségnek a mibenlétét.

Alkotó- és kutatóműhelyünk kimeneti oldala tartalmazott egyrészt egy installáció- és performansz-sorozatot, azaz apró jelenetek egymásba fűzhető laza láncolatát, melyeknek hívószava az idegenség, másság, kitaszítottság, kirekesztés, médiuma a táncoló test, kulisszája fényből, mozgóképből és Budapest kevésbé ismert, elfeledett, vagy a város jelenlegi működési struktúrájában rejtve maradó, eldugott terei.

A koreográfiai műhelyt épp ezért egy építészeti kutatómunka előzte meg, melynek vezetésére a előbb a Kortárs Építészeti Központot kértük fel. Ám mivel pályázatunk értelmetlen elutasítása következtében források híján vagyunk, a KÉK kénytelen volt visszamondani a korábbi elvi együttműködést.

A projekt két mentora végül úgy határozott, pályázatot hirdet az urbanisztikai kutatás kivitelezésére.

A beérkezett anyagok alapján egyéni pontozással és közös szakmai egyeztetéssel választották ki a két résztvevőt, Hajdú Lilit és Paczolay Zsófiát, akik mély, sokrétű építészeti kutatást folytattak a projektet megelőző időszakban, valamint építészeti-urbanisztikai előadásaikkal, beavató sétáikkal a rezidencia kutatóműhelyének programját alapozták meg, dúsították.

Hasonlóképp avatattak be a közönség tagjai a műhely nyitott záróeseményén:

a „BESITES” egy speciális várostérkép mentén bejárható, fokozatosan befogadható mű lett. A néző nem passzív "elszenvedője" volt az előadásnak, hanem aktív cselekvője: munkája révén nyert értelmet a sok kis jelenet-fragmentum, a megtett út adta ki magát a darabot.

A két jelenet közt eltelt szünet nem üres idő, hanem a feldolgozás, megértés, befogadás, továbblépés ideje.

A darab egy várostérkép és egy mentális térkép, játék a jelenidejűség, a történelem ideje és a művészet időtlensége közt -időutazás is... Egy alagút Kafka Prágája és a mi Budapestünk közt...

A három szekció –építészet/urbanisztika, koreográfia, vizualitás- egymásra épülő modulokban dolgozta ki az „előadás-fragmentumokat”, a mű várostérképét, a civil közönség bevonásának módszereit.

A MŰHELY „FORGATÓKÖNYVE”:

- 2012.11.02-05. 10-19h Kontakt Budapest Stúdió (VI. Hegedű utca 3.)

szabad asszociációk, kötetlen műhelymunka a mentorok vezetésével

- 2012.11.06-07. 10-19h BEM Art Mozi (II. Margit Krt. 5/b.)

>> publikus prezentációk

- 2012.11.06. 14-17h OUTSIDE EVENT

kafkai városbújócska a BEM környékén egy mozitermi ráhangoló hanginstallációs szeánsz után

- 2012.11.07. 19-22h INSIDE EVENT

tér a térben, test-tér-szubjektum-idegenség: definíció-kísérletek a műhelyben forgatott mozgóképanyagok és arra reflektáló kortárs tánc performanszok segítségével

táncművész kutatók: Hrotkó Heléna, Lányi Juli, Petrovics Sándor, Szűcs Dóra Ida

vendég előadók: Caroline Lemiére (FR), Laura Vera Esperanza (MX), Giovanni Adrián Pérez (MX), Reynaldo Martínez Santiago (MX),

koreográfiai mentor: Bakó Tamás

audio-vizuális kutatók: Bóna Viktor, Ebner Dávid, Molnár Gergely, Várnai Péter

audio-vizuális mentor: Szűcs Réka

urbanista kutatók: Hajdú Lili, Paczolay Zsófia

látvány konzultáns: Hevér Zsófi

produktív asszisztens: Szűcs Dóra Ida

A műhely a Nemzeti Kulturális Alap Táncszakmai Kollégiuma támogatásában valósult meg.
támogatás összege: 600000HUF

- *táncfilmek*

ISTEN BÁRÁNYA

"Aki távolodik Istentől, az is közeledik hozzá, csak a hosszabbik utat választotta."

/Lázár Ervin/

A Super 8-ra forgatott konceptuális kísérleti film ez évben leforgatásra került, labormunkái is elkészültek. További utómunkáira –vágás, hangkeverés, zene, fényelés, főcím, menüs DVD, grafikai anyagok- 2013-ban kerülhet sor.

A háromtétéles mű két duóban és egy szólóban vizsgálja a 21. század emberének transzcendenshez fűződő viszonyát, általában a hit kérdését. Az egyes lehetőségek egy-egy jelenetet kapnak, a jelenetek egyenként egy tekercs 8 mm-es filmszalagra rögzítődnek.

Az első rész két szereplője fiatal férfi és nő. Narcisztikus életszakasz- a transzcendenst a másikban és magában, illetve a szerelem érzésében leli meg.

Bordás Emil és **Szűcs Dóra Ida** a Muzsikás Együttes Altató című dalának alapján, a zenei szöveget által inspirálva készített másfél perces koreográfiát a film első tételéhez. A felvételek Dunakeszi Alag egy templomromjánál készültek.

A mozgásanyag meglehetősen konkrét, figuratív. A duett sok testi kontaktussal, érzelmi és dinamikai váltásokkal igyekszik ábrázolni egy fiatalkori kapcsolatot.

Az előadók látszólag nincsenek közvetlen viszonyban a helyszínnel, jelenetük tetszőleges térben kivitelezhető. Mégis, a plánokban csak finoman kivehető szakrális épület maradványai, az azt körülvevő lombok közt beszűremlő fény, melyek főként a közeli felvételeknél dominálnak, s melyre aztán a fényelésnél csak további hangsúlyokat teszünk majd, a száradó, rothadó avar találkozása a majdnem pucér testrészekkel sajátos közvetlenséget teremt szereplő és környezete közt.

A felvételek zaklatottságát a mozgás mellett a montázs egy sajátos formája, nyersanyag ún. „gépben vágása” révén értük el. Az utómunkában megvalósuló editálás követi majd a felvételek ily módon létrejött ritmusát, igazában csak simítja, szerkeszti, értelmezi, sorrendbe helyezi azt. Speciális eljárás ez. Hiszen az analóg módon rögzített rövid snittek adottak, az operatőr (**Szabó Gábor HSC**) mintegy primer vágója a filmnek.

A rendező ilyenkor csak pozicionálja a plánt, a hosszát nagyjában, mintegy ritmusában irányozhatja elő, annak végső kivitelezése, azaz a végső, maximált nyersanyag az operatőr egyedi döntéseinek eredménye.

Az első tétel képanyag mikro-snittekből épül fel, sok kis részletet, a mozgások finomságát, érintéseket, érintkezéseket fedve fel, emelve ki a koreográfia egészéből.

Férfi-nő viszony. Idillikus. Édeni. Zárt mikrovilág

A második rész két szereplője harmincas éveiben járó férfi. Barátok? Társak? Ellenfelek? Egyetlen én két alakmása? Tágul az értelmezési horizont és a motivikus-szimbolikus rendszer. Az én harcol. Küzd önmagával, küzd a világgal. Mikrovilága kinyílik, sérül. Léte hierarchikus erőterbe kerül. Hitének tárgya, értékrendszere viszonylagossá válik. Személyisége az anyagba ágyazódik. Én és isten elválik egymástól, kettejük között megjelenik a distancia.

A két előadó maga koreografálta szólóit és közösen rövid duettjüket a rendezővel kialakított koncepció alapján. **Vass Imre** egy Az Ismeretlen Kutatása keretében Sörös Zsolttal folytatott kísérleteiben kidolgozott mozgásstruktúrát munkált tovább a film kedvéért.

Molnár Csaba Hód Adriennel közös darabjaiban megmutatkozó karakterét alakította a bárány-konceptióra.

A két előadóművész most alkotott együtt először. A kooperáció újszerűsége sokat adott hozzá a mozgókép azon elvi felvetéséhez, miszerint alkotói folyamatai teljes egészében experimentálisak, improvizáció alapúak.

Az utolsó pillanatig pusztán struktúrákkal dolgozott a stáb. A mozgásstruktúra a felvételre teljesedett ki konkrét mozgásmegvalósulássá, a rögzített snittek az egyszeri celluloid-felvétel felhasználásával „vágta ki” a történebből azokat a szeleteket, mely a vágóasztalon a film maximált muszterét adták. Az (szekunder) editálás a már meglévő (gépben vágott) montázsstruktúrára alakítja majd a mozgókép végső formáját.

A hang, a zörejezés, a zene a képi struktúrára reflektálva újabb improvizációs folyamat révén 2013-ban születetik meg, a hangmester **Várhegyi Rudolf** és a zeneszerző **Bernáth Atom Tamás** közös akusztikai műhelyében, **Várhegyi Ádám** helyszínén rögzített vezérhangjai és zörejei felhasználásával.

A két előadó, bár végig tudatosan és precízen működik együtt a stábbal, mégis az előadói részvétel a rítus, a transzba esés határán mozog. Mozgásuk egyszerre absztrakt és zsigeri.

A különleges atmoszférájú helyszín, a Tök egy szántóföldjén található szakrális épületmaradvány, az időjárás csak erősíti a jelenet szakralitását.

A plánozás itt is zaklatott, de az előzőnél hosszabb snittekből áll. Az utómunkában történő editálás több szabadsággal rendelkezik, mint az előzőben –több a muszter, nagyobb a válogatás, szerkesztés lehetősége.

Férfi-férfi viszony. Kaotikus. Anyagba ágyazott. Nyílt, sérült mikrovilág.

A harmadik rész egyetlen, fizikai valójában megjelenő szereplője meghatározhatatlan korú nő. Egy gyászoló nő. A szerelmét? Gyermekeit? Szülőjét, istenét gyászolja? –nem tudni. Mária fájdalma ez? Az Anyáé?

A gyászoló a rítus révén kilép önmagából. Individuuma megszűnik, egyedi vesztesége a kollektív hiánya lesz. Az én feloldódik az egészben. A lét a nemlétben. Ember és transzcendens különbözősége megszűnik. Ember és isten összeér.

Ennek a jelenetnek alapjául **Ladjánszki Márta a mi madre** című színpadi művének egy részlete szolgált, tehát adaptáció.

A snittek hosszúak, a beállítások távolságtartóbb felsőgépállásokat és rácsodálkozó, érzéki szubjektív közeliakat tartalmaznak. Félmeztelen test és természet érintkezése plasztikusan kivehető ez utóbbiakban. A kéz által megérintett fűszál megrezdül, a test súlya nyomot hagy a gyér téli gyepen, a haj beakad a bokor töviseibe, a földben megbúvó fagyott virág színe rímel a rítusban lévő fagyos, pucér test bőrének felületére.

ÉRTÉKMEGŐRZŐ
KORTÁRS MŰVÉSZETI
STÚDIÓ ÉS FILMARCHÍVUM

Az Isten báránya meglehetősen apró stábbal és technikai apparátussal dolgozott. A teljes munkafolyamat mégis egy valódi, szabad, nyitott kísérleti műhely és profi szakemberi gárda együttese volt. Annak minden biztonságával, szabadságával és játékosságával.

Az Isten báránya bizonyos tekintetben „táncfilm”. Másrésztől leginkább experimentális alkotás. Melyben a drámai dialógusok és narratíva helyett a test a primer üzenethordozó, melyben a közvetlen képesség dominál.

ALKOTÓK, KÖZREMŰKÖDŐK:

rendező: Szűcs Réka

koreográfus, performer: Bordás Emil, Szűcs Dóra Ida, Molnár Csaba, Vass Imre, Ladjánszki Márta

zene: Bernáth Atom Tamás

operatőr: Szabó Gábor HSC

vágó: Kovács András E.

hangmester: Várhegyi Rudolf

mikrofonos: Várhegyi Ádám

technikai vezető: Márkus Áron

technikai asszisztens: Komjáthy Máté

fényelő: Györi Márk

werk: Komjáthy Máté, Rumann Gábor

köszönet: Kasza Gábornak

Gyártó | Produced by:

©Értékmegőrző /SAFE Studio 2012-2013.

támogatók:

4CUT, 42/B Stúdió, Agri Nocte, Apodosz Alapítvány, Budapest Bank, Mediaware, NKA Mozgóképzési Kollégium

A projekt a Nemzeti Kulturális Alap Mozgóképzési Kollégiuma és a Budapest Bank támogatásában valósul meg.

támogatás összege: 700000HUF és 150000HUF

LISZT HANGJAI

„Engem a színházban nem a történet érdekel. És az úgynevezett gondolatok sem érdekelnek. Irodalom, filozófia dolga. Engem a színházban az élő testek között kialakuló viszonyrendszer érdekel. A kép. A kép, de a szónak egyáltalán nem a képzőművészeti értelmében. Az élő test mozgóképe érdekel. Ami a filmhez sem hasonlítható, mert nem sokszorosítható. Az élő emberi test érzékiségéből kialakuló képi érzet érdekel. Ami persze valamiféle történetet is kirajzol, s a történetből gondolat is préselődhet.”

/Nádas Péter/

E tizedik táncfilmünket a rendező Szűcs Réka Sallay Dániel képzőművésszel, mint társrendezővel együtt tervezi képi formába önteni.

Sallay a szobrászat felől, azaz a körbejárható, tapintható, plasztikus vizualitástól érkezik.

Emellett diplomamunkájának tézise a sorozatos improvizációk útján megtalált végső forma: az az alaklét, mely egy adott anyag valódi sajátja, mely felé a matéria törekszik, illetve amelybe a művész eljuttathatja.

Valami olyasmit fogalmaz meg Sallay erről az általa improvizációnak mondott eljárásról, mint amire jelen projektben a táncosok törekszenek: a művész, maximális birtokában a technikai tudásnak ez automatizmust működtetve olyan tudatállapotba képes hozni magát, melyben matéria, forma és alkotó már nem válnak el egymástól.

Az előadó (alkotó) ily módon eszköze, médiuma az anyagnak, ugyanakkor az anyag az alkotó médiuma. Az egyik a másikban testesíti meg önmagát.

Sallay és Szűcs olyan vizuális formákat, eljárásokat kutatnak, melyekkel a lehető legplasztikusabban fejthetők fel a Liszt-opusok.

A film egy-egy jelenete mind külön nekifutás, mikrokísérlet e vizualizációra. Nem törekszik tehát a vizuális stáb homogenitásra –vállalt cél a fragmentált, heterogén, experimentális szerkesztés és montázstechnika.

A Liszt hangjai bizonyos értelemben akár animációs filmnek is tekinthető. Hiszen az élő test válik a játékban „lélektelen objektummá” előbb, hogy aztán e rituális, transzszzerű cselekedetek révén „újraelkesüljön”, azaz animálódjék.

Technológiai értelemben is lehet animáció, hiszen a képzőművészet eszköztárából merít – foltok, színek, vonalak, formák testesítik meg a zenei kompozíciót.

2012-ben a mozgókép előkészítése fejeződött be. A forgatásra 2013 januárjában kerülhet sor.

résztevő koreográfusok, táncművészek: Góbi Rita, Grecsó Zoltán, Juhász Péter, Simkó Beatrix, Szűcs Dóra Ida, Varga Csaba

külön köszönet: Turcsány Villónak és Fitz Péternek valamint a Kiscelli Múzeumnak, azért, hogy a művész Inga-hangolás című installációjában forgathatunk, a König Frigyesnek, a

ÉRTÉKMEGŐRZŐ
KORTÁRS MŰVÉSZETI
STÚDIÓ ÉS FILMARCHÍVUM

Magyar Képzőművészeti Egyetem rektorának és Szegedy-Maszák Zoltánnak, a Magyar Képzőművészeti Egyetem Doktori Iskola vezetőjének, azért, hogy az Egyetem tereiben forgathatunk.

A projekt a Nemzeti Kulturális Alap Táncszakmai Kollégiuma támogatásában valósul meg.
támogatás összege: 800000HUF

A film rendezője a projekt ideje alatt az "Újbuda Mecénás" alkotói ösztöndíjában részesül.

Budapest, 2013. május 17.

Helyei Kristóf
elnök
Aposoz Alapítvány

Szűcs Réka
művészeti vezető
Értékmegőrző Stúdió